

Motion till riksdagen 2025/26:253

av **Nima Gholam Ali Pour (SD)**

Arbetsförmedlingens samråd med arbetstagarorganisationer

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda en revidering av förordningen (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten i syfte att fackförbund inte ska kunna yttra sig till Arbetsförmedlingen om arbetsplatser där fackförbunden inte har någon närvaro och insyn när någon anvisas ett arbetsmarknadspolitiskt program eller en insats, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Av 9 a § förordningen (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten framgår att Arbetsförmedlingen ska samråda med den sammanslutning av arbetstagare som är parter i lokal förhandling med arbetsgivare innan någon anvisas till ett arbetsmarknadspolitiskt program eller insats som är förlagd till en arbetsplats.

I maj 2021 tillsattes en intern utredning inom Regeringskansliet som syftade till att analysera samrådsförfarandet mellan Arbetsförmedlingen och arbetstagarorganisationerna och vid behov lämna förslag på hur det kan bli mer ändamålsenligt och välfungerande. Bakgrunden var att samrådsförfarandet hade beskrivits som problematiskt från både arbetstagarorganisationer, arbetsgivare och Arbetsförmedlingen.

Den interna utredningen resulterade bl.a. i ändringar i förordningen (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten som bl.a. syftade till att förtydliga arbetstagarorganisationernas roll när det gäller kontroll vid arbetsplatsförlagda program och insatser.

Nedan redogörs för den ändrade lydelsen i förordningen (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten (9 a §) jämfört med den tidigare skrivningen. I den nu gällande förordningen beskrivs till exempel ansvarsförhållandet för yttranden i de fall arbetsgivaren saknar kollektivavtal, och att det ska framgå av Arbetsförmed-

lingens förfrågan vad de behöver ha synpunkter på för att kunna bedöma lämpligheten i olika insatser.

Nuvarande lydelse

Innan någon anvisas ett arbetsmarknadspolitiskt program som är förlagt till en arbetsplats eller tar del av en arbetsmarknadspolitisk insats som är förlagd till en arbetsplats ska Arbetsförmedlingen ge den sammanslutning av arbetstagare som är part i lokal förhandling med arbetsgivaren tillfälle att yttra sig. Om arbetsgivaren saknar kollektivavtal ska Arbetsförmedlingens förfrågan riktas till en sammanslutning av arbetstagare som har kollektivavtal inom det aktuella verksamhetsområdet. Det ska framgå av Arbetsförmedlingens förfrågan att yttrandet ska avse arbetsplatsens lämplighet med utgångspunkt i de krav på anordnaren eller arbetsgivaren som gäller för respektive program eller insats.

Tidigare lydelse

Arbetsförmedlingen ska samråda med den sammanslutning av arbetstagare som är part i lokal förhandling med arbetsgivaren innan någon anvisas ett arbetsmarknadspolitiskt program som är förlagt till en arbetsplats eller tar del av en arbetsmarknadspolitisk insats som är förlagd till en arbetsplats.

I Arbetsförmedlingens handläggarstöd för samråd vid arbetsplatsförlagda insatser beskrivs syftet med att arbetstagarorganisationerna (fackförbunden) ska få möjlighet att yttra sig innan beslut om insatser (exempelvis för olika anställningsstöd/lönestöd). Där anges att arbetstagarorganisationernas yttranden bidrar med uppgifter som används vid bedömning av arbetsplatsens lämplighet, och om de generella kraven på arbetsplatsen är uppfyllda. Information som kan framkomma är till exempel brister i lönevillkor, arbetsmiljö, tvister, uppsägningar och annan relevant information inför beslutet.

Samråd sker inte för anställningsstöden Nystartsjobb och Etableringsjobb, som är ”rättighetsbestämmelser” som inte föranleds av en arbetsmarknadspolitisk bedömning av Arbetsförmedlingen. Även innan förordningsändringen som trädde i kraft 2022 ingick det i Arbetsförmedlingens rutiner att tillfråga fackförbunden i de fall arbetsgivaren saknade kollektivavtal bl.a. för att kontrollera att villkor, exempelvis lön, är i nivå med de krav som ställs.¹

Det är uppenbart att ett fackförbund som har kollektivavtal med en arbetsgivare eller någon annan form av närvaro på arbetsplatsen, ska yttra sig om arbetsplatsen för att förse Arbetsförmedlingen med ett bättre underlag. Däremot är det helt orimligt att fackförbunden ska yttra sig om arbetsplatser där de inte har någon relation med arbetsgivaren och där arbetstagarna inte är organiserade i de fackförbund som yttrar sig. Ett sådant yttrande ger inte Arbetsförmedlingen något relevant eller sakligt underlag om arbetsplatsen.

Därför borde regeringen revidera förordningen (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten i syfte att fackförbund inte ska kunna yttra sig till Arbetsförmedlingen om arbetsplatser där fackförbunden inte har någon närvaro och insyn.

Nima Gholam Ali Pour (SD)

¹ Riksdagens utredningstjänst dnr 2024:1481.